

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda 1908. december 2.

254. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
Kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A vagon-hiány.

A hajózás szünetelésével a kereskedőknek megint meggyűlik a bajuk a szállítás körül. Kevés a vagon és ami van, az nincs. Az erdélyi bányákban például százezer métermázsó vár elszállításra. Ime ez a jelen helyzet. Őszről-őszre visszatérő átok ez a vagonhiány. A kormány kimutatja, hogy ez idén ennyi és ennyi ezerrel több vasuti teherkocsi van forgalomban, mint tavaly, a mizéria azonban csak olyan, mint a tavalyi, még pedig nem is vagyunk benn a télben, ahol az időjárás viszonyosságai, hófúvások, zuzmára rontják a forgalmat.

A kereskedővilág pedig tehetetlenül áll szemben ezen most már megszokott téli elemi csapással. Időhöz kötött üzletek romlanak meg és időre szállítandó áruk válnak feleslegessé, sokszor kézbesíthetlenné a vasuti kocsik állandó hiánya miatt. A kereskedőknek az nem vigasztalás, ha a kereskedelmi államtitkár kijelenti, hogy még két-három évig ilyen szomorú lesz a helyzet és elmaradt nyereségén boszankodva, az államvasutakon keresi kárát.

A vasutigazgatás ugyan védekezik minden őszszel a vagonhiány következtében felmerülő kártérítésekkel szemben, amennyiben árut csak akkor vesz fel szállításra, ha a feladó a fuvarlevelen beleegyezését nyilváníttja, hogy az áru a lehető elszállításig raktároztatik, azonban még így is horribilis összegeket fizet ki évenként a késedelmes elszállításért, mert miután az árut már több napos, sokszor egy hetes raktározása után kocsiba rakják, a vasutak újra késnek és oly nagy a folytonos kocsihány miatt a zürzavar a Máv.-on, hogy az áruk nagy része az üzletszabályszerű szállítási határidőn felül még két-három nappal, sokszor egy-két héttel is tovább vannak uton, amiért a vasut a szállítási díj egy nagy részét kártérítés gyanánt vissza tartozik téríteni.

Tehát a helyzet képe ma ez az államvasuton. Először nincs kocsi. Itt csak a fél károsodik, mert ez ellen védekezik a vasut. Másodsor, ha végre megérkezik a kocsi, az áru oly nagy időt tölt el uton, hogy a késésért kártérítés jár.

A miniszternek van ugyan joga, hogy bizonyos állomásokra vagy bizonyos vonalakra póthatáridőt engedélyezzen, amelylyel indokolt esetekben a vasut védekezik a késedelmes szállításokból eredő kártérítések ellen.

Elmondhatjuk azonban, hogy még soha miniszter annyi póthatáridőt nem engedélyezett mint Kossuth Ferenc, mert különben elszédnék a vasut fél bevételét kártérítések címén. Hogy ez a rendszabály a kereskedelmi miniszter forgalmi politikájának a csődje, azt nem érzi a miniszter, lehet, hogy be is adják a pártnak, mint legújabb vívmányt. Mert ma vívmány minden, ami őket a bukástól megvédi.

A késett vonatok rendszere csak növeli a kocsi hiányt, ami természetes is. Az a vagon,

amely három nap helyett hat napig fut, már elszalasztott egy új rakodást, mert normális viszonyok mellett egyszer helyett kétszer kellett neki ugyanazt az utat megtenni. És ilyen vagon van nem csak sok száz, de sok ezer is. A forgalom zavaros. Egyes vonalakon megrekednek a vonatok és a kocsik ezrei nem bírnak mozogni, a másik vonalon pedig volna szabad forgalom, de nincs hozzá kocsi.

A vagonhiánynak tehát nem egyedüli oka a kevés kocsi. A legfőbb ok a forgalom zavarosságában van, amin csak gyökeres reform segíthet. Amit azonban csak ígérnek, de meg tenni nem tudnak.

És most már évről-évre fogy a kereskedő keresete a vagonhiány következtében. Évről évre sürgetik az illetékes körök ezen csapás orvoslását. Minden évben kirepül egy pár szép ígéret, mely tapsra vár. A taps, a tömjén az nagyon jól esik. Az eredmény azonban semmi.

Igy bolondítják önmagukat. Az önámítás nekik nagyon jól esik, de a kereskedő és iparos világ már meguntta ezt a sok hitegetést és sok üzemtulajdonos kategorice kinyilatkoztatta, hogy ha állandó marad a botrányos vagonhiány, egyszerűen beszünteti az üzemét és szélnék eresztí a munkásait.

Szomorú fenyegetés, de talán majd csak észre térnek az illetékes körök és rászánják magukat egypár ésszerű rendszabályra is.

Az alkohol ellen.

December hó negyedikén a belügyminiszter ankétet tart az alkoholizmus irtása dolgában, amikor is a következő javaslatok s intézkedések helyes volta, vagy foganatosítása kerül megbeszélésre.

Terjesszék ki a vasárnapi munkaszünetet a korcsmákra és pálinkamérésekre is. Más szóval, hogy vasárnap ne lehessen pálinkát mérni és az emberek ne tivornyázhassanak vasárnaponként a korcsmában. Ez mindenesetre a leg-hatalmasabb lépés lenne a népnek az alkohol veszedelme ellen való megvédelmezésére. Ezt az intézkedést egészítené ki az ankét tárgyalások második pontja, hogy az iskolákban rendszeres előadást tartsanak erre rendelt tanórában az alkohol rettenetes átkáról és az alkoholizmus elleni védekezésről.

Ez a rendelkezés is üdvös lenne, bár az első pont fontosságával nem vetekedhetik, mert hisz az alkoholizmus gyökerei nem az iskolában éltek eddig is hanem épp az iskolázatlanságban és így az iskolában nem is nagyon lehet valami nagyon irtogatni.

Különösen azért lenne fontos az ilyen iskolai tanítás, mert azt a balítéletet irtaná, hogy az alkohol csekélyebb mértékben nem ártalmas. Az iskolai tanács volna a legalkalmasabb meggyökeresítője annak a meggyőződésnek, hogy csak a teljes absztinencia oltalmaz meg az alkohol minden átkától.

Sokkal fontosabb rendszabály lenne az, melyet a harmadik pont javasol, hogy 15 éven aluli koru embereknek egyáltalán tilos alkoholt kiszolgáltatni. Ambár be kell látnunk azt is, hogy az ifjak alkoholfogyasztása nem annyira

a korcsmában, mint a házban, a család körében történik. De legalább a korcsmázó, utcán dülöngő, nyilvános helyen tivornyázó ifjak szemléletétől lesz megoltalmazva pironkodó szemérmünk.

A negyedik pont az alkoholisták gyógyítására felállítandó szanatórium dolgára, az ötödik pont az alkoholizmus pusztításait igazoló statisztikai adatok gyűjtésére vonatkozik.

Embervoltunk minden érzésével meghódolunk a belügyminiszter eme kezdeményezése előtt. Olyan óriási nagy jelentőségű, annyira üdvös ezeknek az ilyen hatalmas helyről való megpendítése is, hogy ez maga érdem, a lehető legnagyobb hazafias érdemek közül való. Az a magyar ember, aki ezeket a javaslatokat megvalósítaná, a második honfoglaló, II. Árpád lenne.

Mert az antialkoholista védekezés nemcsak a jelen gazdasági kérdése. Ha azt akarjuk, hogy ez az ezeréves, kemény magyar törzsek életterős fa legyen, meg kell tisztítanunk az alkohol mérges férgétől.

És ha meggondoljuk, hogy mennyi nyílt és titkos szövetségese van ennek az átoknak, — mert szövetségese kincstár, kormány, község, klerikalizmus — be kell látnunk, hogy még egy miniszter részéről is nagy bátorság és elszántság kell e kérdésgubábanak a fölvetéséhez és megoldása a megkísérléséhez.

E pontok hamarost való teljes megvalósítását nem reméljük, de a kérdésnek ilyen helyről való napirendre tűzése is helyeslést érdemel. A kérdés, ha egyszer napirendre került — nem egy könnyen takarítható el többé. És Andrássy miniszternek ebben a kérdésben politikai ellenfelei táborában lesz erős, lelkes hadserege. Hogy a maga táborában nem bukatták e el ezért, nem tudjuk. Ettől a parlamenttől még ez is kitelik.

UJDONSÁGOK.

— **Pausi József kitüntetése.** Egy valóban érdemes és nekünk magyaroknak is igen rokonszenves fiumei előkelő embernek kitüntetését adja hírül a hivatalos lap tegnapi száma. Eszerint a király Pausi József, fiumei városi katonai biztosnak, a véderő érdekei körül szerzett érdemeiért, a koronás arany-éremkeresztet adományozta.

Pausi József egyike azon sajnós mindinkább fogyó patriciusoknak, akik mindenkor és minden áramlattal szemben hangoztatták és hangoztatják jó magyar voltukat. Nincs is e miatt Pausi Józsefnek a város mostani vezető köreiből egyetlen egy jó barátja sem. Pausi azonban anyagi függetlenségénél fogva nyugodtan szembe hejjezkedett a Vio-Zanella klikkel s úgy a községi, mint a képviselőválasztásoknál nyíltan Zanella ellen szavazott. Emil fia fővárosi rendőrfelügyelő, leánya pedig egy magyar állami tisztviselő neje.

— **A kikötőből.** December 1. Érkezett: „Szápáry” magyar gőzös Marseilleből 13,000 láda narancscsal és 200 tonna vegyes áruval; „Amphitrite” osztrák gőzös Triesztből 1400 zsák maggal, 1200 zsák gubacsal, 800 zsák gyümölcsöccsel, 107 üveg ecetsavval és 20 zsák (visszaküldött) rizszsel.

Indult: „Zrinyi” magyar gőzös Valenciába 210 tonna fával, 130 tonna vegyes áruval és 40 ökörrrel; „Molfetta” olasz gőzös Bariba 530 tonna fával.

— **A Kőbányai Polgári Serfőző közgyűlése.** A Kőbányai Polgári Serfőző R.-t. november 29-én tartott közgyűlése az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseit tudomásul vette és elhatározta, hogy a 15. számú részvényeszelvényeket november 30-tól kezdve 16 koronával váltja be. A szelvényeket beváltja a társaság pénztárain kívül a Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank és az Angol-Osztrák Bank fiókja Budapesten. Az igazgatóságba Egyedi Arthur dr., tőszegi Freund Vilmos és lovag Scanavi Miklós újra beválasztották; a felügyelőbizottság eddigi tagjai pedig újlag megválasztották.

— **A bojkott és a magyar cukor.** A magyar cukoriparnak az európai és ázsiai Törökországban uralkodó bojkottmozgalom súlyos károkat okozott. Különösen ott nem igen hajlandók a fogyasztók magyar vagy osztrák származású cukrot elfogadni, ahol a szállítás tengeren történik és ahol ennek következtében a pótlás más származású cukorral könnyen megtörténhetik. Drinápolyban, Philippopolisban és más fogyasztási piacokon, ahová a tetemes vasúti szállítási díj miatt a kikötők-ből vacuton való továbbszállítás csak nagy áldozatok árán lehetséges, a szállítás továbbra is csorbitatlanul Belgrádon át megy végbe; a tengeri kikötőkben ellenben, aminők Szaloniki, Konstantinápoly, Szmirna stb., a kereskedők vonakodnak a megrendelt mennyiséget átvenni és a közvetítőkereskedelem stornirozza a teljesítendő szerződéseket. Ilyenképpen sok száz vaggon magyar cukorra nézve fejbontották a kötött szerződéseket, amelyek értékesítése nagyon nehéz, ha ugyan egyáltalában lehetséges, mivel olyan minőségről van szó, amelyek, mint pl. a segmens-cukor, pusztán levantei piacokon kerestnek. A kötött üzletek e felbontásához mindenesetre nagyban hozzájárul az a bizonytalanság is, amely a Balkán-félszigeten uralkodó helyzetet jellemzi és amely a legnagyobb óvatosságra int, mert lehetséges, hogy oly árukak a török kikötők raktáraiba, ott az ifjú-török bizottság rendeletére egyszerűen lefoglalnak.

— **Vizimunkálatok.** A viziberuházásokra vonatkozó törvényjavaslatot a főrendiház tegnap fogadta s így az legközelebbi törvényerőre emelkedik. A földművelésügyi miniszter ehhez képest az 1909. évi munkaprogramot megállapította. A 7 és fél millió adományból 3 millió korona esik a Dunára, 1.500.000 korona a Tiszára, 750.000 korona a Drávára 200.000 korona a Szávára és Kulpára és 2.197.000 korona Magyarország egyéb folyóira. Ezenkívül partbiztosításokra is nagyobb összegeket vettek fel. Az 1904. XIV. t. c. alapján a Temes-Béga-völgy ármentesítésére és a Bégának Nagybecskerek-től Temesvárig való hajózhatóvá tételére rendelkezésre áll a folyó évre 1.244.000 korona, a soroksári Dunaág szabályozására és hajózhatóvá tételére 1.000.000 korona, vagyis összesen 9.844.000 korona értékű munka kerül az 1909. évbe végrehajtás alá. A *Kulpa hajózhatóvá tételére Károlyvárosig* kidolgozás alá kerülnek a tervek és e célból a miniszter egy külön kiindulást szervezett a napokban, mert Bosznia annexiója következtében különösen napirendre kerül a Duna—Száva-csatorna kiépítése is. Fokozott tevékenység indul meg a balatoni kikötők építése körül is.

— **Egy baleset halálos következménye.** Jankovich István 13 éves cipésztanonc, kiról a múlt héten megírtuk, hogy a Via Moliniban egy arra haladó kocsira a falhoz szorította, tegnap éjjel a szenvedett súlyos belső sérülések folytán a kórházban meghalt.

— **Megmarta egy medve.** Mozina József 28 éves helybéli illetőségű egyén egy cigány által vezetett vásári medvével incselkedett tegnap a Belvedere utcában. A medve azonban nem fogta tréfára a dolgot és megharapta Mozinát a balkezén. A mentők nyújtották a sebesült embernek az első segélyt.

— **Horvátországi hírek.** Zágrábi tudósítónk jelenti, hogy az ottani szociáldemokrata párt tegnap délután ismét népgyűlést rendezett. A napirenden az általános választói jogért folytatandó küzdelmet beszélték meg és Korbács szociáldemokrata képviselő indítványára határozati javaslatot fogadtak el, amely részletesen megjelöli a pártnak a választói jog ügyében való állásfoglalását. Az egyes politikai pártok megbízásából Radics, Surmin, Harambasics és Pavelics képviselők szólaltak fel. Az utóbbinak

a beszéde közben egy súlyos kijelentésért a rendőrszűzviselő a népgyűlést feloszlatta. Többször tiltakoztak az intézkedés ellen, mire a rendőrök behatoltak a Szokol épület nagytermébe és karhatalommal kiűzték a helyiséget. Künn az utcán a tömeg összeütközött a rendőrökkel és az azoknak a megerősítésére kirendelt csendőrséggel, de a hatóság nem sokára szétverte a zavargókat. Több leartóztatás történt.

— **Elfogott vasúti tolvaj.** Weisz Tódor 22 éves novigradi illetőségű fiatalember tegnap a Szt.-Péter—Fiumei vonalon egy harmadosztályú utitársától el akarta lopni a pénztárcáját. A dolog azonban nem sikerült, mivel az utitárs a legkritikusabb pillanatban észrevette az ellene készülő merényletet. A fiumei pályaudvarra érve, át adta a tolvajt a rendőrségnek.

— **Elmeháborodott fiu.** Curti Lajos 14 éves görzi illetőségű fiu ki apjával együtt az Osztrák Lloyd „Gisella” hajójával jött ide, vasárnapon hirtelen örültség jelei mutatkoztak. A szerencsétlen fiut a mentők tegnap a kórházba szállították a hol a tébolydai osztályban helyezték el.

— **Előadás a Szabad Lyceumban.** Tegnap este tartotta meg dr. Kovács Géza főgymnáziumi tanár az állami felsőbb leányiskola felolvasó termében általunk már jelzett előadást Madáchról és „Az ember tragédiájá”-ról. A felolvasás meghallgatásához nagyszámú előkelő közönség jelent meg, mely a vetített képekkel kísért érdekfeszítő felolvasást nagy figyelemmel hallgatta és végül zajos tapsokkal hálálta meg Kovács dr. alapos és kimerítő előadását.

— **Revolver a gyermek kezében.** Marussich Mária 19 éves krizancei illetőségű leányt, miközben a sztrangi külvárosban az utcán haladt, egy fiu jobb oldalán egy flóbert pisztolylyal meglötte. A leány sebesülése szerencsére nem veszélyes.

— **Háborus előkészületek Fiumében.** Egy olasz reggeli lap jelenti, hogy a magyarhorvát gőzhajózási társaság tegnap távirati parancsot kapott a hadügyminisztériumtól, hogy néhány napon belül Dalmáciába szállítandó nyolcezer főnyi csapatok számára tartson készletben megfelelő számú hajót.

Tegnap vasutón öt ezer katonai ágytakaró érkezett ide. A takarókat raktáron tartják az esetleg itt átvonuló katonaság számára.

— **Udinei és velencei fiatal tolvajok.** A rendőrség egyik embere bekísérte Manza Paskál 16 éves udinei illetőségű és Brunetti Máriusz 14 éves velencei illetőségű fiukat, mert észrevétlenül a Quarnero szálló éttermébe sompolyogtak be lopás végett. Megmotosásukkor egy ezüst kést és több gyümölcsvágó kést találtak náluk.

— **Hadihajóink utja.** A „Franz Josef I.” nevű hadihajó tegnap Adenbe érkezett, hol két napig időzik. A hajón minden rendben van.

— **Verekedés olasz munkások és magyar vasutasok között.** A via Germániában tegnap éjjel több olasz fiatalember és magyar vasutas valamin összeveszett, amiből azután később verekedés támadt. A verekedés folyamán megsebesült G. Domonkos fiumei illetőségű 24 éves fiatalember, ki jobb oldalán kapott több könnyebb késszurást és V. Lajos 31 éves zalamegyei illetőségű vasutas, ki bal karján sérült meg. A sebesülteknek a mentők nyújtották az első segélyt és a verekedés többi résztvevőivel együtt jegyzőkönyvet vettek fel velük a rendőrségen.

— **Olasz sajtópanama.** A római „Associazione della Stampa”, az olaszországi hírlapírók országos egyesülete, nagy igyekezettel azon van, hogy az újságírók erkölcsi érdekeit előmozdítsa. Eddig nemcsak azt vitte keresztül, hogy az egész olasz sajtóban elfogadott egységes mintát állapított meg a kiadó és munkatársak közötti szerződésekre, a fölmondásokra, a kielégítésekre stb., hanem újabban mint egyeztető és becsületbíró is dicséretes működést fejt ki. Ez utóbbi kategóriába esik az a szerepe, amelyet a „Tribuna” nevű nagy olasz lap ügyében játszott legutóbb.

Mint a „Frankfurter Zeitung”-nak írják, az Associazione della Stampa valóságos ankétet tartott az olasz sajtó ellen hangoztatott vesztegetési ügyekben. Erre a „Patriote” című belga újságnak egy cikksorozata szolgáltatott alkalmat, amelyben leleplezett néhány lapot, hogy állandóan sápot kaptak a Kongó-állam sajtóirodájától.

A Kongó sajtóirodájának vesztegetései ismeretesek: Lipót király, aki Belgiumra akarta rátküldeni Kongót, sajtóirodát tartott fenn, hogy informálja általa az európai sajtót, amely jó pénz ellenében nem is húzódott ezektől az információktól. A hivatalos irások valóságos Eldoradónak mutatták Kongót, magasztalták, milyen gazdag, milyen termékeny és hogy Belgium aranybányához jut, ha megveszi a királytól az afrikai országot. A „Patriote” nem nevezte meg névszerint a megvesztegetett olasz lapokat, de indiciumokkal úgy körülírta őket, hogy Olaszországban könnyű szerrel ráismer-tek, kiket terhel a vád.

Leginkább a „Tribuna” volt kompromittálva és a főszerkesztője: Roux szenátor. A belga újság vádaskodása után az „Avanti” című szocialista lap felszólította az újságíró-egyesület elnökét, Barzilai képviselőt, indítson vizsgálatot az ügyben. És hogy nagyobb nyomtatékot adjon kívánságának: még egész sereg panamával vádolta meg a „Tribuna”-t. Eszerint Roux szenátor lapját a Krupp féle ágyugyár is megfizette azért, hogy a német gyár ágyuinak csináljon propagandát, amikor az olasz tüzérség új ágyufőszereleséről lesz szó; továbbá páuszát kap a „Tribuna” Braziliától is, hogy az olasz kivándorlókat lehetőleg Braziliába terelje.

Megjegyzendő, hogy Roux szenátor ezekkel a vádakkal szemben a lenézés álláspontjára helyezkedett és nem támatta meg pörrel a leleplezőit. Ez a passzivitás azzal az eredménnyel járt, hogy az újságíró-egyesület csakugyan kérdőre vonta Roux szenátort. A törvényhozó nem jelent meg a bíróság előtt, ami azonban nem gátolta meg az „Avanti”-t abban, hogy teljes bizonyító anyagát ne terjeszse elő. Mint most Rómából írják, a bizonyító anyag nagyon lesújtó volt, mert beigazolta nemcsak azokat a vádakat, amelyeket eddig fölhoztak, hanem még meg is gazdagodott a bűn'ajstrom.

Ezekután az újságíró-egyesület azzal a tervvel foglalkozik, hogy az egész ügy aktáit a szenátushoz terjeszse be, mert méltatlan, hogy annyira korrump és megvásárolható ember, mint Roux, tagja legyen a törvényhozó testületnek.

x **Olcsó szappan** csak a jó tiszta szappan. A legjobb a „Schicht” cég „szarvas” jegyű szappana, s ennél fogva a legolcsóbb is. Most, mikor a drágaság korszakát éljük, különösen kellene a háziasszonyoknak arra ügyelniük, hogy jó, tiszta szappant kapjanak, különben még egyszer annyit használnak el és tönkreteszik fehéreműjüket. Schicht „szarvas” jegyű szappannal való egyszeri bedörzsölés felér közönséges szappannal való kétszeri bedörzsölésnek. Schicht „szarvas” jegyű szappan tisztaságáért 25.000 koronával kezeskedik. Valódi csak a „Schicht” névvel.

x **Fratelli Deisinger** fiumei városi raktára (Via Molo 9.) engros áron árusítja kisebb beszerzéseknél is a legkitűnőbb kávét és teát.

A közönséghez!

1908. december 1-ére új előfizetést nyitunk „A Tengerpart”-ra, mely Fiumének egyetlen, független, a hatalomtól meg nem vásárolt magyar napilapja és öt év óta megalkuvás nélkül küzd itt a fiumei magyarság érdekeiért és örekvéseiért.

„A TENGERPART”

nemsokára hatodik évfolyamát kezdi meg és a legutóbbi évek zavaros sajtóviszonyai között egyetlen állandó támasza és zászlóvivője volt a fiumei magyarságnak. Igérjük, hogy e célunknak a jövőben kettőzött erővel és buzgalommal fogunk megfelelni és minden lehelletünkkel szolgálni fogjuk a fiumei magyarságot, melynek szeretete és támogatása

„A TENGERPART”

egyedüli talpköve volt eddig és az lesz a jövőben is.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre 24 korona

Fél évre 12 „

Negyedévre 6 „

Egy óra 2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

„A TENGERPART”

szerkesztősége és kiadóhivatala.
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 30. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

A kereskedelmi tárca folytatólag tárgyalása után

Hódy Gyula a tengerpart iparának fejlesztését sürgeti. Kéri a kereskedelemügyi minisztert, legyen több jóindulattal a tengerpart iránt. Ez a terület még ipari és kereskedelmi tekintetben nincs kellőképen kihasználva. A kormánynak nincsenek lent megbízható közgei. A költségvetési tételt elfogadja.

Toroczky Viktor az önálló bank és a külön vámterület létesítését sürgeti. Az annexiót elítéli. A bojkott megszüntetésére a kormánynak minden lehető el kell követnie. A tételt nem fogadja el.

Teleki Árvéd gróf és Giesswein Sándor hozzászólásai után

Szerényi József államtitkár válaszol az elhangzott felszólalásokra. Kijelenti, hogy azon bajoknak, melyek az államvasutaknál most tapasztalhatók, a régi rendszer az oka, mely a befektetésekkel mostohán bánt. A kormány igyekszik az átvett bajokat lehetőleg korrigálni.

A szrebnicai betörés.

KASSA, nov. 30. A 34-ik gyalogezred egy csapata, — 75 közlegény és altiszt, — amely október végén egy főhadnagy vezetése alatt indult Boszniába, hogy ott a rend és határbiztonság céljából felállított cirkáló-csapatba beosztassék, Kassára érkezett hír szerint összeütközött egy lesekedő szerb csapattal. A támadást lesből intezte a szerb csapat és lövéseiknek négy harmincnégyes baka áldozatul esett. A 34-ik gyalogezrednek ez a csapata ezután az attack során harmincnégy szerbet agyonlőtt. Ez a hír a katonatisztek köréből ered, akik nyíltan beszélnek róla, és futótűzként terjedt el az egész városban, és természetesen óriási megdöbbenést keltett.

Nem tudjuk, vajon a megcáfolt szrebnicai visszavert betörésről van-e szó, de joggal követeljük, hogy a közvélemény megnyugtatósa céljából tisztázzák ezt a rejtélyes ügyet.

Osztrák-magyar török háború küszöbön.

BERLIN, nov. 30. A Voss. Ztg.-nak jelentik Konstantinápolyból. Az esetben, ha Ausztria Magyarország a Lloyd hajókat hadihajókkal kísérné, ez a Földközi tengeri angol flottát is közbelépésre provokálná. Ennek híre a törökök között nagy meglepetést kelt. Pallavicini nagykövet közbelépése eddigéle semmi féle sikerrel nem járt.

A török bojkott.

SZALONIKI, dec. 1. Negotinban, (Köprüli kerület) a hatósági kiküldtök kihirdették, hogy a mohamedán kereskedők semmisítsek meg az ausztriai árucikkeiket, mert akik nem engedelmesskednek, azoknak boltjait fel fogják gyújtani.

A török bolgár egyezmény.

LONDON, dec. 1. A Daily Newsnek jelentik Konstantinápolyból: A török és bolgár kiküldtöttek között a következő egyezmény jött létre: Bulgária Törökországnak a tributum megváltása fejében fizet 40 millió frankot és a keleti vasút engedélyének átruházásáért 42 millió frankot. A postai távirtdai és egészségügyi egyezmény dolgában is teljes egyetértésre jutottak. Bulgáriának valószínűleg csak kis összeget kell lefizetnie. A porta még ingadozik, hogy a kiküldtöttek eme megállapodásait formálisan elfogadják vagy a nemzetközi konferencia elé terjessze-e.

Oroszország és Olaszország szövetsége.

PÁRIS, nov. 30. A Matin-nek azt a hihetetlenül hangzó hírt jelentik Londonból, hogy Oroszország és Olaszország között a Balkán kérdésekre nézve titkos szerződés jött létre.

Roosevelt elütötte egy automobil.

NEWYORK, nov. 30. Roosevelt elnököt ma az utcán egy száguldó automobil elütötte. Az elnök súlyosan megsebesült.

A milliós végrendelet hamisítás.

BUDAPEST, dec. 1. A szombaton eltemetett Gelléri Szabó János milliós végrendeletének hamisítói, Battik Sándor és neje még tagadják tettüket; azonban temérdek bizonyíték van ellenük. A mai nap folyamán az ügyészségre szállítják át őket.

Vasuti szerencsétlenség.

ZÁGRÁB, dec. 1. Az itteni államvasuti pályaudvar bejáratánál ma reggel súlyos vasuti katasztrófa történt. A sziszeki 501-es személyvonat, melynek reggel nyolc órakor kellett volna Zágrábra érkeznie, utközben történt kisiklás miatt egy órai késéssel érkezett ide. A pályaudvar bejáratánál egy teher vonat vesztegelt, melyet nem fedeztek hátulról „tilos” jellel. A sziszeki személyvonat ennélfogva teljes erővel beleszaladt a tehervonatba. Kilenc kocsi pozdorjává zúzódott, a személyvonat mozdonyvezetője azonnal meghalt és öt utas megvasuti alkalmozott súlyosan megsebesült. A könnyű sebesülések száma igen nagy. A pályaudvaron az összeütközés óriási rémületet okozott a személyvonat utasait váró közönség között. Az anyagi kár is igen nagy. A romok eltakarításán ma egész napon át dolgoztak. A sebesülteket a zágrábi kórházba szállították.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELFEON 534. Naponta friss bécsi kolbász.

Egy csoda rabbi és gondolatolvasó

tartózkodik jelenleg Susákon a Susák szállóban II. em. 23. sz. alatt. Csak pár napig található. A rabbi megmondja minden hozzáfodulónak a nevét, társadalmi állását, multját jelenét, s a jövőre nézve bölcs tanácsot ad, s bárkinek megmondja a gondolatát, s ami a gondolatát elfoglalja, arra nézve a legjobb utmutatást adja. A csodaember évekké elzött járt itt s a helybeli közönségben a legnagyobb bámulatot és csodálatot keltette. El ne mulassza senki ezen csodaembert felkeresni. Ezen csodaember nagy talmudista, kabalista, chiromantista és a pszichológiai tudományok tudora. Található reggel 8 órától este 8 óráig.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi fényképfelvételek.

Érdekes és tanulságos. A tanulóifjuság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten a

Olaszország, Nápoly és Pompéji.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Elsőrendű fehérnemű uri és női

divatkülönlegességek

igen mérsékelt árak mellett kizárólag csak

VUJA M. cégnél Fiume Via Adamich.

Tessék erről, próbavásárlással meggyőződni!

Intelligens fiatal ember

ki magyarul és ezenkívül a helyi 3 másik nyelv egyikét bírja, alanti gyógyszer-tárba fokozatosan elsajátítandó laboráns-munkára felvétetik. Közlebbit délben 12—1 óra között az Accurti gyógyszer-tárban Corsia Deák 24.

Budapesti női szabónő

jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

SEILER SUSÁK,

Strossmayerova ulica 68 (Ružić villa 1) II. em. 17.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Globus Hirlapügynökség.

Újság-elárusítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca (az Europa szálló közelében).

Karácsonyi és ujévi ajándékok

a legjutányosabb árakon kaphatók

Korniczai G. üveg- és porcellánkereskedésében Fiume Via Governo 22.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

F I U M E.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Az új bérlő által teljesen újjáalakított és kiválóan vezetett
THERAPIA PALACE - CIRIVENICÁBAN
 kitűnő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron.
 Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényű tengeri fürdő, saját tehenészet,
 jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kitűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percre a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-ével átveszem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halátelek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kitűnő töltött káposztát.

Havi étkezők (18 és 24 frt.) ezen étlaptól szabad választás szerint étkezhetnek.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

Karácsonyra és újévre

a legszebb ajándékok kaphatók

Weiss Salamon utóda

üveg- és porcellán kereskedésében Fiume, Via Governo és Erzsébet tér sarkán.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható **CSIZMÁS DEMETER**

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasút mentén. Villamos világítás, lifi, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

FEGYVEREK vadászati, sporti- és vivőeszközök stb. —

nagy raktára **Leonessa Vincenzo**

FIUME, Via Andrassy 17.

— Mechanikai és fegyverkovács-műhely. —

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2¹/₂-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:
Fratelli Scattola.

Venier Penzió és Vendéglő

Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással. Étterem kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitűnő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos (a Quadri kávé mellett) **Marco Venier.**

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és

kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak.

Kívánatra díjtalan prospektus.

Hotel Meublé Zolanda

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A vaporettók megállóhelye. Gyönyörű kilátással. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó árak. Családok számára külön megállapodások.

Tulajdonos
Inganni E.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron — és étlap szerint. —

Tulajdonos: **Leupold Alfréd.**